

BREDASCHIE

STAAT, LETTERKUNDIG

NIEUWS

Zondag

1841

1841

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

16 Mei

FRANKE RIJK.

1841

De kamer van afgevaardigden heeft de discussie over het budget van 1842 bijna ten einde gebracht. In de zitting van eergisteren zich met de begroting over de binnenlandsche zaken te hebben beziggehouden, waarbij de som van 33,000 fr. voor uitgaven der geheime politie, waaronder de gelden zijn ter ondersteuning der ministeriele bladen, den heer *Lherbette* tot eenige klagen over dien laatste post, die het vorig ministerie beloofd had dat vervallen zoude, had aanleiding gegeven, en nadat de heer *Dugabé* bij den volgenden post van 43,800 fr. voer aanmoediging der fraaije kunsten, over de loontecensuur klacht had, welke stukken liet opvoeren die den goeden smaak beschermen of de schrijvers noodmakten hunne stukken om te werken, op grond dat deze voor Engeland beleedigend waren, en dat men eergisteren overgegaan tot de behandeling van het hoofstuk van de kosten voor oorlog. Eene vijf levendige discussie is er daadlijk geweest over de nieuwe achttien regimenten, door den heer *Thiers*, terwijl hij in het verleden jaar aan de zaken was, bij ordonnantie opgericht. De heer *Schauenburg* heeft den maarschalk *Soult* afgevraagd, hoe zijne meening omtrent deze nieuwe korpsen was. De minister heeft echter een ontwijkend antwoord gegeven, zich bepaald tot een overzicht van de militaire organisatie sedert den tijd der republiek, en den maatregel van den heer *Thiers* afgekeurd; hij zou waarschijnlijk den anderen weg ingeslagen hebben, maar scheen toch nu niet ongeheugt om de zaken te laten zoals zij waren. De heer *Dupin* heeft den maatregel daarop uit het constitutionele oogpunt bevestigd; de heer *Thiers* genoodzaakt zich te verdedigen, trachtte te betogen dat het een minister, in oogenblikken van gevaar, wanneer de kamers niet bijeen zijn, volmaakt vrij stond al die maatregelen te nemen die hij noodig oordeelde; zoo het gouvernement recht had om troepen onder de wapenen te roepen, moest het ook de middelen hebben om die troepen te plaatsen. Zijne redenen vonden weinig bijval bij de kamer, en werden zijne beschouwingen, wat het militaire oogpunt betreft, ten laatste nog sterk door den heer *Philippon-Roche*. De discussie zou in de zitting van heden voortgezet worden, terwijl de heer *Schauenburg* een amendement op het artikel heeft voorgedragen.

Het hof der pairs heeft, na beraadslaging over het rapport van den heer *Girod*, de *Pain*, over den aanslag van *Darmes*, dezen met twee zijner medeplichtigen *Duclos* en *Considère* in staat van beschuldiging gesteld, doch de acht overige aangeklaagden, bij gebrek van genoegzame bewijzen ten hunnen laste, buiten de rechtsvervolgeling gelaten. De procureur-generaal heeft echter ten aanzien dezer laatste een voorbehoud doen gelden. Door de bladen is het vermeld rapport (hans in zijn geheel opgenomen) *Darmes* komt in dit stuk voor, als een zedeloos mensch, wegens slecht gedrag en oneerlijkheid uit verschillende betrekkingen verwijd, overgevoerd aan spelen en dronkenschap, en ten laatste, toen hij het schot op den koning loste, tot diepe armoede vervallen. Tegen kleefde hij de buitensporigste revolutionaire gevoelens aan, en stond in betrekking tot personen die tot geheime genootschappen behoorden, waarin omkeering van al het bestaande en gelijkheid van alle rangen en bezittingen gepredikt werd, terwijl hij zelf ten overigst die genootschappen was. Ten gevolge van het bevelen onderzoek en de dien ten gevolge gevondene wapenen zijn allens de overige aangeklaagden, die allen tot den stand der werkkleden behooren, in verzekerde bewaring gekomen. Sommige paven zijn echter thuisgebleven, onder anderen, hoe *Darmes* aan de Franse koninklijke gekoninkte hij op den koning geschoten heeft.

De koninklijke munt is een gedrukt penning gestagen, ter nagedenke van den doop des graven van *Paris*. De koninklijke munt van Spanje is gisteren avond te *Paris* aangekomen.

De het bankier *Laure* te *Paris* is deze dagen een leening van 20 miljoen franken ten behoeve van den staat *Texas* geopend. Zelfs schijnt aanleiding gegeven te zijn tot het verspreiden van het gerucht, dat *Texas* weldra door een machtig Mexicaansche leger zou worden overvallen. Een zaakgelastigde van *Texas* te *Paris* heeft dit gerucht in de dagbladen wedersproken, en gezegd, dat zijn land thans minzamer magtig is als *Mexico*, op het punt is met dien moedstaten vrede te sluiten en sedert de verwaarloosing zijner onafhankelijkheid door *Engeland* niets te vrezen heeft. Thans komt de Mexicaansche zaakgelastigde te *Paris* weder in de dagbladen voort tegen op, en beweert, dat *Mexico* er niet aan denkt om vrede te maken of zijne regten op *Texas* af te staan. Het *Journal des Débats* haalt de voorbeelden van verre de meeste Amerikaansche staten aan, om tegen het deelen van een leening ten behoeve van *Texas* te waarschuwen.

De dagbladen uit *Toulon* melden, dat er een scheepdivisie, zamengesteld uit de linesschepen *Inflexible* en *Saint-Pierre* en de fregatten *Vénus*, *Didon*, *Minerve* en *Médée*, binnen kort naar de *Lavant* zal vertrekken, om aldaar gestationeerd te blijven. Men voegt er bij, dat *Engeland* niet willede toestaan, dat wij in het Oosten driedekkers hebben, de schout-bij-nacht *la Susse* die over voornemende divisie het bevel zal voeren, de *Menébello* zou verlaten en zijne vlag op de *Inflexible* van 90 stukken zou hijschen.

Uit de stad *Algiers* heeft men lijdingen, waaruit blijkt, dat de rondzwervende Arabieren, even als in het vorige jaar, zich afwezigheid van de hoofdmagt der Franschen hebben ten nutte gemaakt, om den omtrek der stad te verontcrasten. Den 1sten Mei, den verjaardag des konings, hebben eenige Arabieren zich bij het blokhuys te *Deli-Ibrahim*, op zeer korten afstand van de stad vertoond. De kapitein *Muller* is met 50 of 60 man van de bezetting van het blokhuys deze vijanden te gemoet getrokken, doch met zijne kleine bende in eene hinderlaag gelokt, en daar door eenige honderden ruiters omringd. De Franschen hebben voor de overmagt moeten bukken, en zijn, op 5 manschappen na, die zich door de vlugt hebben gered, allen afgemaakt. Het gebeurde heeft te *Algiers* groote ontsteltenis verwekt. De ter reede liggende schepen hebben daadlijk een deel hunner equipages van matrozen en bemanning en omstreefend tot 1000 man van de garnizoenen afgezonden en naar buiten gezonden, terwijl de garnizoens overal de kolonnen in den omtrek van het gevaar is gaan ondergraven en kruident geweren tot zelfverdediging uitgedeeld heeft. De gemeenschap tusschen de stad en de expeditieduurs kolonne was thans door de Arabieren afgesneden, die onder anderen op den 1sten ook een fraaije pachthoeve van den baron *Vialard* verbrand hadden.

Uit *Bayonne* heeft men eindelijk het volgend telegraphisch bericht ontvangen, door den Franschen zaakgelastigde te *Madrid* den 8ten van daar gezonden:

De kamers hebben zich heden voor de keus van het regentschap vereend. Bij een eerste stemming hebben zij met de meerderheid van 153 tegen 136, tot het eenhoofd regentschap besloten. De tweede stemming heeft den volgenden uitslag gehad: *Espartero* 179 stemmen, *Augustin Arguelles* 103 stemmen, verkoren men den 3. Dien ten gevolge is *Espartero* tot regent van het koninkrijk gekroonde.

Ter beurt van heden (12 Mei) waren genoteerd: Sp. 10; 3 p. 79.60; N. p. 1.204.10; Sp. 10; 25%; Rom. 1.204.10.

Van den 13den. — De 13de zitting van eergisteren in de kamer van afgevaardigden afgegaan discussie, bij de opening der beraadslagingen over het budget van oorlog voor 1842, wegens de vermindering van het getal regimenten door den heer *Thiers*, heeft de zitting van gisteren voortgeduurd, zedert tot van heden. De eerste argumenten, die van verenzijden aangevoerd werden, de maarschalk *Soult* zich ook aan de rede voerde, om de vermindering van het aantal regimenten te bevestigen. De 27den dezer zullen de debatten voortduren tot den 13den October. Het voor het koninkrijk gestelde bedrag van 1842 is 1,204,100,000 fr.

— De bijzondere tijdingen uit Madrid gaan nog slechts tot den 6den Mei, en houden dus nog niet de benoeming van *Espartaco* tot regent, welke, blijkens het telegraphisch bericht, den 8sten heeft plaats gehad.

— Het gerucht heeft zich heden alhier verbreid, dat het engelsch ministerie bij de hangende discussie over den invoer der vreemde suiker, werkelijk het onderspit zou hebben gedolven; en de tegenpartij bij de stemming met 17 stemmen de overhand zou hebben behouden. Van waar dit bericht afkomstig was (waarschijnlijk, heten het schat is, door middel van den telegraaf) wordt niet gezegd. Ter beurze heeft dit gerucht de fondsen, die gisteren aanmerkelijk gezegen waren op het verspreiden der tijding, dat de lang aangekondigde leening tot dekking van het te kort der schatkist, nog in de eerste drie of vier maanden geen voortgang zou behoeven te hebben, wederachteruit doen gaan.

— Heden was de fondsnoteering: 5 pCt. 214,90; 3 pCt. 79,60; Nap. r. 104,20; Sp. Ardoin 24½; Rom. L. 102½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 12den Mei.

De Pruisische staatscourant van den 8sten dezer vermeldt, dat de overdragen tot de voortzetting der duitse totvereeniging den vorigen dag door de gevolmagtigden der onderscheidene deelhebbende staten ondertekend zijn. Sommigen der gevolmagtigden waren reeds weder afgevaardigd.

Volgens berichten uit Rome wordt de heer *Capaccini* tegen den herfst tot de Nederlanden aldaar terugverwacht. Tevens wordt van daan verzekerd, dat de zaak des aartsbisshops van Keulen op het punt was om afgedaan te worden.

Volgens voorloopige alhier ontvangen berichten, heeft de Turksche bevelhebber *Mustapha*-Pacha, na eene versterking van 1200 man Albanezen ontvangen te hebben, het legerkamp der opstandelingen in Bulgaryen en Servie, tusschen Kamenitz en Mativatz, aangetast en de opstandelingen verslagen. Om den grooten weg tusschen Belgrade en Konstantinopel vrij te houden, had genoemde Pacha eene sterke afdeeling naar Alexinza gezonden.

In den Oostenrijkschen *Bochachter* leest men: »Berigten uit Konstantinopel van den 19den April vermelden, dat de moedijkheden, die met betrekking tot het Egyptische vraagstuk waren op gerezen ter zake van eenige bepalingen van den firman, waarbij *Mehemed Ali* door den Sultan met zijn stadhouderstad bekleed is, ten gevolge der hierover met de vertegenwoordigers der mogendheden, welke het verdrag van 15 Junij hebben ondertekend, gehouden ruzies geheel uit den weg zijn geruimd, zoo dat deze zaak tot gesogen van al de daarin betrokkene partijen geheel is afgedaan.»

Volgens een ander bericht uit Konstantinopel heeft de Sultan, op den aandrang van de gezanten der vier Mogendheden, toegegeven, dat zijn voegere firman betrekkelijk *Mehemed Ali* de navolgende wijzigingen zal erlangen: 1°. Het stadhouderschap van Egypte zal voor de afstammelingen des Onderkoning in de regte lijn erfelijk zijn; 2°. De dood des Egyptischen Onderkoning te betalen schatting zal niet, zoo als bij den firman bepaald was, in het vierde deel van de universele opbrengst zijner onderhoorige gewesten bestaan, maar op een andere wijze en in billijke verhouding tot de inkomsten van Egypte geregeld worden; 3°. *Mehemed Ali* zal de bevoegdheid bezitten, om de officieren zijner land- en zeemagt tot den rang van kolonellen te benoemen.

Andere berichten uit Konstantinopel spreken van een hattis-scherif des Sultans, waarin de verbreide geruchten worden tegengesproken, dat de verwijdering van *Reschid*-pacha eene omkeering zoo in de binnen- als buitenlandse zaken zou ten gevolge hebben. De Sultan had aan *Reschid*-pacha en aan *Abdullah*-pacha een brief toegeestaan.

Naar luid van een bericht uit Alexandrie van den 21 April, had een eskadron des admiraals *Stopford* aan *Mehemed*, aldaar groote dreigden gewekt. De firman der Porte nopens de schikking der Egyptische zaak werd daarin onbewimpeld afgekeurd en aan den pacha stellig de verzekering gegeven, dat dezelve door toedoen der Mogendheden zou gewijzigd worden. Ook de verandering van ministers in Konstantinopel had te Alexandrie veel blijdschap veroorzaakt. De reorganisatie des legers was nu voltooid; het bestond alom uit 32.000 man, waarvan 6000 man ruiters, 15.000 man artillerie en 21.000 man infanterie, behalve 25.000 man ongeregelde troepen.

ENGELAND.

LONDEN, den 12den Mei.

De behoudende partij heeft de nieuwe overwinning behaald, door de benoeming van haren kandidaat, den heer *Hamilton Lindsay*, tot voorzitter van het Lagerhuis.

De strijd in dat Huis, wegens de vermindering der inkomende regten op de vreemde suiker, van welks uitslag wellicht het behoud of de val van het kabinet zal afhangen, is tot heden toe nog onbe-

slist gebleven. Verscheiden leden hebben, nu reeds drie dagen achtereen, voor, en anderen tegen het deswege gedaan ministerieel ontwerp gesproken. Onder de drangredenen der laatstgenoemden behoort inzonderheid, dat de verminderde bescherming der suiker-voet in de Engelsche Koloniën een slavenhandel in de van andere natiën in de hand zou werken, waartegen van de tegenovergestelde zijde aangevoerd wordt, dat de Oppositie geen bezwaar maakt in het gebruik van slaven, die toch evenzeer door slaven bewerkt wordt, en dat de vermindering van de lasten der ingezetenen des Rijk boven alles geacht moet worden. Over het algemeen verwacht men dat, als het eindelijk tot eene stemming komt, de Ministers de nederlaag vinden en dan tot hunne aftreding besluiten zullen.

— Ter beurze van gisteren waren genoteerd: 3 pCt. gecons. 89½; Ned. 2½ pCt. 52½; R. 5 pCt. 99¾; Spanje 23½; Portugal 20½; Denm. 60½.

BELGIE.

BRUSSEL, den 14den Mei.

Aanstaanden zondag worden de koning en koningin van Parijs op Laeken terugverwacht. Het dagblad van *Ostende* vermeldt dat de koninklijke familie binnenkort de baden aldaar zoude komen gebruiken.

De baron *de Vriess*, arrondissements-commissaris te *Bouge*, is tot belgisch zaakgelastigde te Stockholm benoemd.

De heer *van de Vliet* bevindt zich sedert dinsdag te Brussel. Het langdurig verblijf te Parijs van den directeur der Belgische bank, den heer *Smits*, geeft aanleiding tot geruchten betrekkelijk geldelijke operatiën. Onder dezelve behoort het ontwerp eener kapitalisatie van de Belgische schuld aan Nederland, door middel gemeer nieuw geldleening, door het *Onsven* *Rijkshuld* gemeenschappelijk met de getioemde bank te ondernemen. Een en ander behoeft in tusschen althans nadere bevestiging.

Met verlangen worden hier heden de tijdingen uit Londen te gemoet gezien, of het te Parijs verbreid gerucht van de aftrading der engelsche ministers er of niet gegrond is. Op het oogenblik van het vertrek van den post had de telegraaf echter de komst der Londense bood te Antwerpen nog niet aangekondigd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 14den Mei.

De *Staats-Courant* beheet het volgende:

Bij Koninklijk besluit van den 12den dezer, is aan den *Buitengewoon* Generaal *H. baron Merkus de Kock*, op zijn daartoe gedaan verzoek, met den eersten Junij aanstaande, een eervol ontslag verleend als Minister van Binnenlandsche zaken, op is dezelve, met dat tijdstip benoemd tot Minister van Staat, alsmede tot Kanselier van de Militaire Willemsorde en van orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Wijders is bij het voors. besluit de heer *P. J. van Schijndel*, lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, met primo Junij eerstvolgende, benoemd tot Minister van Binnenlandsche zaken.

— Men spreekt te 's Hage van de aanstaande aftrading van nog meerdere Ministers.

— Men verzekert dat de heer *S. Dedel*, 's Konings zaakgelastigde te Londen, is benoemd tot grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Z. M. heeft *van de Kock* benoemd tot amannensis der commissie tot herziening der indische wetboeken, ter vervanging van *van der Grinten*.

— Z. M. heeft den heer *P. J. Veth*, benoemd hoogleraar te Franeker, eervol ontslagen als leeraar in de engelsche en oostersche talen aan de Koninkl. Militaire Akademie alhier.

— Uit Utrecht schrijft men van den 13den dezer:

— Wij vernemen met veel genoegen, dat zoo van wege het stedelijk Bestuur, als van wege de ingezetenen dezer stad vele toebedachten worden gemaakt voor eene plegtstatige ontvangst van Zijne Majest. onzen geliefden Koning welke, gelijk wij vernemen op Dinsdag den 18den Mei zal plaats hebben. Reeds is eene bevelschrift te paard georganiseerd welke zal worden aangevoerd door den heer *R. H. C. baron van Heeckeren van Brandsenburg*, ter ontvangst van den Koning; naar de Nende wordt eene fraaie bevelpoort opgeslagen eene andere wordt gesteld ter plaatse der aankomst van Z. M., alwaar de stedelijke Regering Hoogstedenzelven zal te gemoet gaan en alwaar men ook verneemt, dat het geheele Studenten-Korps, gedeeltelijk te paard, gedeeltelijk te voet zal opwachten; men ziet reeds de aanstaats maken voor het groenmaken en versieren van huizen, alsmede voor eene algemeene illuminatie des avonds, bij vereenigingen van Buren als anderen, welke zeer fraai zijn zal; in een woord, alles stemt zich tot vreugde. Voorts zijn wij onderrigt, dat het voornemen is, de plegtige aftrading te doen plaats hebben door de *Katharijnegroet*, het plein

Vredenburg, de Viesleeg, langs de Oudegracht zuidzijde tot aan de Bakkerburg, Vinkenburgsteeg, de Nede, Moerstraat (Drift), Kerklaan, Achter St. Pieter tot aan het Hotel van den Heer Staatsraad G. A. Verbeek.

De Tweede Kamer heeft de officiële inschrijving ontvangen dat Z. M. verzoekt de Staten te vergaderen den 24 en 25sten d. m. de stad zal bezochten.

De Staten hebben schijfmen dat vele patiënten die stad zich verzameld hebben tot het vóórten van depe oordacht te paard. Het uitsp. van Z. M. komt in die stad was echter nog niet bekend.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich in de laatste dagen bezig gehouden met het onderzoek van het ontwerp van wet betreffende de personele belasting, en hebben gisteren de overwegingen over die voordragt voortgezet. Heden (Vrijdag) zal de centrale afdeeling waarschijnlijk verslag uitbrengen over het ontwerp van wet, nopens de consignatie van effecten aan loon, en zullen daarna de discussien aangaan over de vestiging der hoven in Noord-Holland en Limburg, enz.

De leden van de eerste kamer der Staten-Generaal zijn aangeschreven, dat de werkzaamheden der kamer den 21sten dezer zullen worden hervat.

Men verzekert, dat het vertrek van den nuntius des H. Stoels, Mgr. Antonucci, uit de residentie, bepaald is tegen de heft dezer maand een paar dagen na de aankomst van Mgr. Capaccini, belast met eene buitengewone zending van het hof Zijner Heilichheid bij dat van Z. M. den Koning der Nederlanden, die binnen kort in dit rijk verwacht wordt.

In de zitting van den Hoogen Raad van eergisteren is behandeld het beroep in cassatie van W. G. Vervloet, die bij arrest van het Hof van Holland, den 27 Februarij, was schuldig verklaard aan valsheid in onderhandsch geschrift, en deswege veroordeeld tot tepronkstelling, brandmerk, tuchthuisstraf voor acht jaren en boete. Mr. A. de Pinto, als verdediger voor den requirant optredende, heeft in zijne pleitrede acht middelen van cassatie ontwikkeld. Zij betreffen alle beweerde schending en verkeerde toepassing van een aantal artikelen van het wetboek van strafvordering, zoo omtrent de instructie der zaak als nopens het wettig bewijs. De procureur-generaal zal eerstdaags zijne conclusien in deze zaak, nemen.

Op den 30sten is tusschen Rotterdam en Huisden eene nieuwe stoombootdienst in werking gekomen. De overvaart geschiedt met eene nieuwe stoomboot, de Stad Huisden, die de vaart van Huisden naar Rotterdam in vier uren aflegt en nog denzelfden dag van daar terugkeert.

Van den 15den. — Eergisteren, den 13den dezer, heeft ook de eerewacht, tijdens Zr. Ms. verblijf alhier, uit leden van het St. Joris-gilde bestaande, benevens alle de overige leden van het Gilde, met het muzikorp der Philharmonie aan het hoofd, zich naar het buitenverblijf van den heere oud-kolonel der Schutterij Janssens begeven, om hem een nieuw bewijs te geven van ongewijnde hoogachting en warme deelneming in Z. M. onlangs door Z. M. gedane benoeming tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, voor welke hulde de achtenswaardige man op de gevoeligste wijs zijnen dank betuigt en zijne hem hiertoe uitbrengende innigste dankbetuigingen ontbreekt.

In den avond van dien dag gaven de leden van het gezegde gilde een Afscheids-Bal in de zaal van de Schutterij, welke bijeenkomsten, welke fraai verlicht en met draperien versierd was, waarop tevens genoodigd waren de leden der Stedelijke Eerewacht, die van het muzik-geselschap de Philharmonie, de officieren der Bredasche Schutterij, en vele aanzienlijke ingezetenen. De hartelijke eenstemmigheid en vrolijkheid op dit feest heerschende, en dat tot in den morgenstond voortduurde, gaven het sprekendst bewijs van het algemeen gese-gen, terwijl de feestdronken, op het welzijn van den koning, op de leden van zijn doorluchtig geslacht en van het geheele vaderland, elkanter met gejuich afwisselden.

In de zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van eergisteren waren tegenwoordig de ministers van Financien, van Binnenlandsche Zaken en van Buitenlandsche Zaken.

De heer Schimmelpenninck van der Oye heeft kennis gegeven, dat hij door dringende omstandigheden verhinderd wordt de zitting bij te wonen; de heer Wets is daardoor ongesteldheid.

De heer Brutel de la Riviere, agent van het domein te Loenwarden, verzoekt als kandidaat voor het landschap der Rijkskamer in aanmerking te komen. — Zal op de naamljst gesteld worden.

Enige ingekomene verzoekschriften, van verveeners tegen de wet op den turf, uit Noord-Brabant en Zalt-Bommel, wegens het tarief, worden aan de commissie verzonden.

Zijn ontvangen twee koninklijke besluiten, betreffende het eervol ontslag, met den 1sten April, van Zijne Exc. den minister van Binnenlandsche zaken, baron de Kock, en zijne overneming door den baron Schimmelpenninck van der Oye.

De centrale afdeeling brengt verslag uit over de voordragt nopens de consignatie. De beraadslagingen deswege worden bepaald op den 21sten dezer, des morgens ten half elf ure.

Is ontvangen een koninklijk besluit, waarbij, uit hoofde van on-gesteldheid van Z. Exc. den minister van Justitie, tot de verdedi-ging van de heden aan de orde zijnde voordragten nopens de reg-terlijke organisatie van Noord-Holland, Limburg enz., de heeren staatsraden Borret en de Jonge van Campens Nieuwland worden gemachtigd.

Een aantal redenaars voerde daarover het woord. De voordragt werd bestreden door de heeren J. van Hemert, van Rechteren, van Dam van Isselt, van Goltsteyn, de Man, Repelaar, van Nes en Luzzac, die meenden dat het aantal hoven te groot was; dat de onderverdeling reeds het schadelijke daarvan voor de regtsbedee-ling, voor de gelijke toepassing der wetten had doen zien; dat de staat van 's lands schatkist dringend bezuiniging vereischte, en men te wezen eene niet onaanzienlijke besparing kon maken; dat de grondwet de mogelijkheid van minder hoven opehselde; dat de be-staande organisatie met slechts zeer weinige stemmen was aangeno-men, hetwelk bewees hoe verschillend men daarover toen reeds dacht; dat de statistieke opgaven in de dagbladen helder beweren dat de proces-zucht was toegenomen, hetwelk nadeelig was voor goed regt enz.

De heeren Hoof, van Pankhuijs, Modderman, Huydekoper, Bee'aerts, van der Gronden en Michiels van Verduynen hebben de voordragt verdedigd. De meesten hunne wilden niet optreden als bewonderaars van het stelsel van een hof voor elk gewest, maar zij meenden dat nu dat stelsel eens was ingevoerd, men daarop, zeker niet na twee en half jaar, terug moest komen; dat dit vele belangen schokken zou; dat men in alle gevallen jegens Noord-Holland en Limburg geene onregtvaardigheid mogt plegen en hun onthouden wat andere provincien genieten, dat de bezuiniging ook zeer gering zou wezen; dat men vele wachtgelden aan het uitvallend personeel, hogere kosten aan de getuigen zou te betalen hebben, enz.

De heer de Jonge heeft, als commissaris des Konings, ook uit naam van den mede-commissaris, den heer Borret, de voordragt van wet verdedigd en daarbij doen zien, dat het ontwerp een uit-vloeisel is der bestaande wet op de regterlijke organisatie; dat, bij het behouden der wet, de Regering niet anders heeft kunnen doen, dan voor te stellen, om ook in Noord-Holland en Limburg een hof te vestigen, dat de Regering niet overtuigd was, dat de meerderheid der Kamer de bestaande regterlijke organisatie afkeurt; dat, in zoo verre, de beslissing nopens dit ontwerp van wet als eene soort van proeve te dien aanzien kan worden beschouwd; dat er vele tegenkanting tegen de voordragt en de daarmede in verband staande regterlijke organisatie is opgemerkt, maar men bij de Kamer geen voorstel heeft zien opdagen, veel min aannemen, om eene veran-dering in de daargestelde regterlijke organisatie te brengen; dat van het terugkomen op dat onderwerp allerlei moeilijkheden en strijd zijn te verwachten; dat het aan groote bedenking onderhevig is, om nu op de bestaande wet terug te komen, terwijl zij eerst sedert 1 October 1838 is daargesteld; dat, bij eene opvolging der bestaande wet, het allezins billijk is, dat van Noord-Holland en Limburg pro-vinciale hoven worden toegestaan.

Daarom heeft de heer de Jonge en van Rechteren hebben daarop verzocht, dat de bedoeling der bestrijders van het ont-werp geenszins was om Noord-Holland en Limburg van een hof te berooven, maar om door de verwerping der voordragt de regering aan te sporen om op de bestaande organisatie der regterlijke magt terug te komen. De heer van Nes maakte de vergadering opmerk-zaam op de verklaring van den commissaris des Konings, dat men het ontwerp als eene proef had te beschouwen van het gevoelen der kamer ten aanzien der bestaande regterlijke organisatie, wes-halve hij er op aandrong, dat men alleen aan dat gevoelen te doen blijven, de voordragt mocht verwerpen.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het ontwerp aangenomen met eene meerderheid van 37 tegen 15 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren van Rechteren, de Man, Gou-verneur, van Goltsteyn, Vinand, van Helama, van Hemert, van Nes, Repelaar, van Dam van Isselt, Verwey-Mejan, de Backer, van Hoorn van Burgh, Luzzac en Bruc.

Het tweede ontwerp, nopens de vestiging van een provinciaal hof in Limburg, is aangenomen met eene meerderheid van 46 tegen 6 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren van Hemert, van Nes, Verwey-Mejan, Luzzac en Bruc.

Vervolgens zijn de beraadslagingen geopend over het derde ont-werp, nopens de regeling van eenige punten, de dienst der justitie betreffende, hetwelk door den heer Huydekoper is bestreden. Het eerste daarbij wordt voorgesteld, om in Noord-Holland de functien van griffier, hof subgriffier, hof secretaris, hof schrijver te doen vervullen door de griffiers, hof subgriffiers, hof secretarissen, hof schrijvers der rechtbanken. Het tweede der beraadslagingen is, dat het ontwerp is aan de orde van den dag gesteld op heden ochtend ten elf ure.

